

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 "

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Október 26.

Kiinduló pontja ez a szám azoknak a nagy építkezéseknek, melyek egy nagy kulturgóc-pont alátámasztására megindultak. Határköve földre nem érhető megnyilatkozásoknak, amelyek egy város életébe vért, gerincet és a haladás termő szöveit rakják. Gócpontja mind ama vágyaknak és törekvéseknek, amelyek a *harmadik egyetemet* itt Debrecenben akarják felépíteni.

Az a vonat, amely huszonhatodikán e város és vármegye monstre-küldöttségét felröpteti a fővárosba, hogy az ország kormánya előtt nagy áldozatkészségének és kultúra szeretetének zálogát lerakja, — magával viszi ennek a történelmi alapon is nagyrahitott városnak összes aspirációit és ennek a hortobágyi talajnak a termőképességébe vetett gyümölcsöző erejét. Ha óhaját, mely még hét vármegyének a fejlődési alapfeltétele is, meghallgatják, virágzó kulturgócponttá lesz, hatalmas ipari és kereskedelmi erejét kibontja, kövér földjének agrikulturáját százezrek boldogulására miveli meg s poros országutai a közlekedés minden kényelmével lesznek kipárnázva. Kigyulnak itt a gyárak kürtői, megsokszorozódnak a kereskedelem vágányai, gőz, gáz és villam bontja túlfeszített izmait s az építés olyan nagyszerű várost varázsol itt elő, melyhez hasonló nincsen ebben az országban. Mert ennek a városnak minden feltétele megvan a fellendüléshez. Kulturája évszázados, ipara, kereskedelme izmos és tőkével rendelkező s a lakosságában élő tradíció ellenáll-

Északi típusok.

Irta: *Ádám Éva.*

Bucsuzom a Keleti tenger zugásától. Svéd vonatok visznek tovább, fehér nyírfaedők mellett. A vasuti kocsi nálunk ismeretlen kényelemmel van berendezve. Klasszikusan szép férfi ül a fiülében. Diszkrét, hideg előkelőséggel néz el a zajos kis magyar társaság fölött. Megbámulják a nemes, szép fejet. Az ezredesné megszólítja. Hallgatag és előkelő az utitárs. Aztán lassan fölmelegszik az arca és mosolyog. Lekötelezően szives és előzékeny.

Az északi ember magabazárkózott, visszaparancsolóan tartózkodó, a nézése hideg, tiszta, merész. Azt az érzést kelti az idegenben, hogy itt a tudás és becsület alapfeltétele az életnek, a lelkeknek. Az utcai életnek itt nincs hangulata. Érzik, látszik, hogy mindenkinek munkája után siet.

Odafenn, legalább a látszat azt mutatja, nincsenek kétes utcai alakok, naplopók, flaszkoptatók. Az utcák hangulata hígadt, komoly, szinte arisztokratikus. Csak egy lánykát láttam a tengerparton, amint dalolva kínálta virágait. Valami forró temperamentum áradt belőle, ismerős volt a lelkemnek e típus. Igen: odalenn a narancserdők mellett születik a nápolyi leány. Volt valami fájdalmas ellentét, amint a forró tekintetű lány énekelte megszese északon.

hatatlan erővel viszi a legrohamosabb haladás felé.

Belátta ezt az ország böles kormányzata is. És ma, amikor itt van a kezünkben a meleg hívás, mely az ország kultuszminisztere és a felelős magyar kormány elnöke előtt számunkra kitarja az ajtót, már biztosan tudjuk, hogy *nem udvarias vállvonogatás* és mitsem jelentő formaságok miatt történik, hanem megérett elhatározásoknak *solemnis keretben* történő nagy megnyilatkozása hangzik el ott:

— *A harmadik egyetemet a kormány megmászhatatlanul Debrecenben építi fel!*

Százszor elmondtuk azokat az érveket, melyek mellettünk szólnak. Gránit sziklát raktunk már azokból az alapfeltételekből, melyek a debreceni egyetem felrakására ösztönözhetnek, nem bocsátkozhatunk annak ismétlésébe. De bátran merjük mondani mégis, halványan sem tudtuk körvonalozni azokat a termő alakulatokat, melyek ennek létesítése folytán az egész nagy magyar Alföld fejlődésére és virágzására kihatnak. Mert ha a kulturszem ide behatol, szomorú képet lát bizony maga előtt.

Az alföldi nép a maga gazdaságában és ősi erejében *el van szigetelve* minden nyugati eszmeáramlat elől. Karcag, Nyíregyháza, Szatmár, Nagyvárad gazdasági ereje gyümölcsözetlenül tesped a telekkönyvi határvonalak sinpárja megett. A vállalkozási kedvnek nincsen szárnya, az iparnak, kereskedelemnek csirázó ereje. Ott hever a kövér föld és nincs aki magot vessen bele.

Most lesz. A debreceni egyetem aulája feltárja a maga elektromos erejét s míg egy-

részt a nagy Alföld szemébe vakítóan világít be, másrészt életerőt önt a meggéberedett izmokba s az évszázados energiát munkára és alkotásra fogja serkenteni.

Tudós szavú próféták fogják hirdetni, hogy a tőke ha mozdul, áldás nő a nyomába és a munka a maga erejével megszázszorozza a termést és az alkotást. Ott, ahol ma a falu a maga maradiságával teszi ölbe a kezét, erőtől duzzadó városok alakulnak s a viztelen, poros utat csatornákkal fogja bebarázdálni a lázasan alkotó emberi ész és akaraterő. Gyárak keletkeznek, melyek feldolgozzák a rónák terméseit és a ma még lenézett ipar és kereskedelem, a maga emberboldogító tőkével, felépíti a polgári társadalom bevehetetlen várbástya falait, melyből az általános jólét fog kisarjadzani.

Ennek a gigászi harcnak az első kapavágását határoolja a fenti dátum, előzetes levele annak a nagy rendelkezésnek, mely a magyar kormány bölcsessége és elfogulatlan, erős lelke sugalmaként *Debrecenben építi meg a harmadik egyetemet!*

Az a vonat, mely október huszonhatodikán elhagyja a debreceni pályaudvart, füsttőlgyöngyözve lesz annak a gépezetnek, mely a nagy magyar Alföld rögeit kihajítja s az abban szunnyadó erőket felvonszolva, kiválasztja azokból a szunnyadó erőket, amik anyagi és szellemi haladást és erősödést tudnak az emberek javára előidézni.

A merev mozdulatlanságot az akarás tüze fogja hevíteni s a *debreceni egyetem kapujából egy ország rész kulturális fellendülése és gazdasági életrealizációja sarjadzik ki.*

— Érdekes! Én azt hittem, hogy a magyar feketebőrű!

Ime, ennyire ismernek minket! Skansen faluban a lapoknál történt, hogy egy svéd újságíró fiulét megütötte a magyar szó. Érdeklődni kezdett utánunk és beszédünk után, a mint később bevallotta, zsidóknak gondolt. — Pedig az ő beszédük igazán sajtószerű keveréke a németnek, angolnak, zsidónak! — Hangzás után ítélve.

A svéd kolléga másnap rokonszenves cikkben emlékezett mag a magyar vendégekről. Különösen a gazdasági viszonyaink iránt érdeklődtek. Ez, úgy hiszem, nemzetközi zsurnaliszta szokás.

A svéd városok tele vannak zászlóval. — Mintha mindig ünnepelnének. Kék alapon sárga kereszt. Kitiizik a lobogót minden alkalomból. Ha háznak egy kedves vendége van, ha névnap van stb. Valami üde, kellemes, ünnepies érzést kelt az idegenben a tengerpartok zászlós utcasora.

Stockholm a telefon városa. Tíz városban együttvéve sincs annyi, mint itt. A legszegényebb munkáslakásban is ott csilingel. A hoteleknek pedig minden egyes szobájában. Az utcákon is lépten-nyomon telefon-házak. 5 órért bárki használhatja. Be van hálózva vele a legkisebb zug is. Kérem, még csak a piaci kofák sátrába is be van vezetve! Sainos, nem tudhattam meg, milyen rendszerű lehet ez a rengeteg összeköttetés.

Itt azt is megemlíthetem, hogy egy narancs ára 30—40 öre.

A svéd típus nyílt, barátságos, de lassan melegedő kedély. Hatalmas nagyszál férfiai és sugár, edzett, karcos asszonyai vannak. A svéd torna. A naponkénti fürdés, az intelligens szabadság oly rokonszenves néptípust teremtett, mellyel testi-lelki kulturában nem versenyezhet semmiféle nemzet.

Am nagyon feltűnt, hogy vasárnap a svéd mezőkön szénás szekereket raktak.

Stockholmban a hőfok e napon 10 fok. Fázom. A hotelből elhozatom a kabátomat. — Szegény ördög vagyok itthon is; hát az idegenben éppen nem adtam jelentékeny borralvót. Meglepetésemre a hordár abból is viszszaadott, mert neki kevesebb járt törvény szerint. Ilyen országra szivesen gondol az ember, ahol látja, hogy tiszteletben tartják az idegen erszényét és a saját jó hírnevüket. En nem tudom a büntető törvénynek mennyi dolga van Svédországban, de az bizonyos, hogy a felületes, vidám kis magyar társaság sok kedvező alkalmat nyújtott a lopásra, de akárhki veszített el valamit, mire mi haza kerültünk, az is ott volt.

A hotelben egy kisasszony azt kérdezte tőlünk:

— Mind ilyenek az osztrákok?!

Meg volt elégedve velünk és mi meg magyaráztunk, hogy magyarok vagyunk. Naiv őszinteséggel kiáltott fel a hölgy:

A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülését Berzeviczy Albert elnök délelőtt tíz óra után nyitotta meg. Bemutatott több feliratot és kérvényt, amelyeknek hovautalására nézve az elnöki előterjesztéssel szemben Abrahám Dezső ellenindítványt terjesztett elő. Az ellenzék ezekre névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kérte. Ezután következtek a napirend szerinti névszerinti szavazások; fél egy óraker pedig a véderővita folytatására tértek át. Somssich Tivadar (Kossuth-párti) beszélt a javaslat ellen az ülés végéig.

— **Az új kereskedelemügyi miniszter kinevezése.** A hivatalos lap mai száma közli a következő két királyi kéziratot:

Kedves Lukács! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt a kereskedelemügyi magyar miniszterium ideiglenes vezetésétől, e téren is tett hasznos szolgálatai elismerése mellett, ezennel felmentem. Kelt Bécsben, 1911. évi október 18-án. *Ferencz József* s. k., *gróf Khuen-Héderváry Károly* s. k.

Kedves Beöthy! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt kereskedelemügyi miniszteremmé ezennel kinevezem. Kelt Bécsben, 1911. évi okt. 18-án. *Ferencz József* s. k., *gróf Khuen-Héderváry Károly* s. k.

Az új kereskedelemügyi miniszter hétfőn teszi le a hivatali esküt és valószínűleg szerdán délelőtt veszi át a kereskedelmi miniszterium vezetését. A képviselőházban ma délelőtt *Stettina József* államtitkár és *Marx János*, a Máv. elnökgazdátja, keresték fel az új minisztert.

Egyik estilap ma meginterjúvolta egyik minisztert, aki Beöthy Lászlóról a következőket mondta:

— Igen szerencsés választásnak tartom Beöthy László kinevezését, amely egyenesen Lukács László tudtával és óhajítására történt. Nincs igazuk azoknak, akik azt mondják, hogy Beöthy egyoldalú jogász s közigazgatási ember. Már a közös költségvetés tárgyalásánál feltűnt nagy tudása, munkaezeje. Amit meg akar látni, azt meg fogja látni. Már főispán korában is híres volt, hogy a hanyag referenseket meg tudta fogni szakszerű hozzászólásaival.

Ma Szabadka város közönsége és a nagyváradi jogakadémia tanári kara is üdvözölte az új minisztert.

Különösképpen megemlítem, hogy az utcán a hirdetési falakon friss napilapok vannak kitéve közepén egy tartóval odaerősítve. Szegény és gazdag olvashatja, forgatja. Soha egy lapot le nem tépnek. Az északi népnek lelkébe van nevelve e becsület. Talán maga az éghajlat, az a józan, tiszta levegő alakítja az emberek pszichéjét. Stockholm fekvése hasonló Budához, Pesthez, Belgrádkhoz. A Melár vize bájos szigeteket alkot. Visszavágyik ide az idegen. 400 ezer lakosa van a svéd fővárosnak. Utcai csöndesek. Kevés a zaj. Kocsi, autó feltűnően kevés van. Itt a tenger az ur. A Melár vize züzzong. Vannak részletek, melyek Velencére emlékeztetnek. Firenzei sajtóságokkal találkoztam, mintha a kedves Arno parton járnék újra. Csakhogy itt a hőmérő télen leszál 35—40 fokra. Szeretném akkor újra látni az Észak Velencét!

Muzéumokról én sohase beszélek. Inkább az eleven életről. Például egy kilogramm marhahús 90 öre. Egy kilogramm zsír 1 svéd korona. Vajjon a mi piaci áraink, leszálnak-e valaha idáig?

Svéd és Norvégországnak mágnásai arisztokratái nincsenek. Hivatalosan törölték a címeket, úgy, mint Romániában, Szerbiában. — Nincsenek hát imponáló főurak. A társas életben nincs is akkora fény és ellentét. Egyik ember a másik fölött észben és lélekben lehet ur csak. Tudvalevőleg az északi országok járnak elől a kultúrában. Az is bizonyítja ezt,

— **Berzeviczy a békéről.** Fővárosi tudósítónk jelenti: *eBerzeviczy* Albert házelnök ma a Budapesti Tudósítóban nyilatkozatot tett közö. E nyilatkozat szerint a béketárgyalásokat folytatni fogja és csak nyolc-tíz nap múlva összegezhetheti az adatokat.

Tisza István Aradon.

Nyilatkozott a politikai helyzetről.

Tisza István gróf mai aradi beszéde nagy-szabácu és meggyőző erejű védelme volt a kormány katonai politikájának. Tisza István gróf összefoglalta mindazt a tenger sok és súlyos érvet, amely a hadsereg fokozott gondozása mellett szól. És tette ezt abban a világos és meggyőző formában, amely Tisza István politikai nyilatkozatait vonzóvá teszi. — Rámutatott arra, hogy a katonai terhek nem redukálhatók, hogy szociális szempontból mennyire fontos a két éves katonai szolgálat. Jelentőségteljes volt beszédének ama része, amelyben arról szólt, hogy a siker reményében s az igazságban bizva mehetne akár a harcba is, de a nemzet érdekében valónak tartja a békét. Tapssal fogadta a hallgatóság azt a kijelentést, amelyben arra mutatott rá, hogy november 18-át is az ellenzéki vezérek nyilatkozatai értelmében csinálta meg, az ellenzéki vezérek ugyanis koalíciós korokban maguk itélték el az obstrukciót és ékes szavakkal festették le a házszabályrevízió szükségességét.

A hatalmas beszéd óriási hatást keltett.

Tisza István gróf aradi utjáról és beszédéről a következőket táviratozzák Aradról:

A megérkezés.

Tisza István gróf ma reggel nyolc óra 15 perckor, a budapesti személyvonattal több képviselő társaságában megérkezett. A szociálisták a reggel hat órai vonattal várták Tisza István grófot és nagy számban ki is vonultak a pályaudvar környékére, azonban, miután látták, hogy nem érkezett meg, elszéledtek a pályaudvar környékéről és elmentek műhelyeikbe, mert a pártvezetőség nem rendezett a mai napra munkaszünetet.

A pályaudvaron Tisza grófot *Varjassy*

hogy Svédország más ország kulturáját is tiszteletben tartja. Mint hírlapírónak szabad jegyet adott. Nekem úgy tetszik, nem engem, az ismeretlen magyar lányt, hanem önmagát tisztelte meg Svédország azzal, ha egy idegen ország gyermekének tanulmányutját elősegítette.

Látogatást tettem a „Stockholms Dagblad” szerkesztőségében. Az ezredesné fia, a kis Karcsi volt a tolmácsom. Ez az újság egyike a legrégebbi lapoknak. 12 óránként kerül nyomás alá. 7 nagy gép dolgozik. 8 nő munkatárs van a szerkesztőségben, akik szorgalmában, tehetségben nemcsak felérik, hanem túlhaladják a férfi kollégákat. Ezek a helyettes szerkesztői szavai: Kedvesen emlékszem Ivar Anderssenre, a titkárra, aki rendkívül szívesen kalauzolt végig. A viszontlátásra búcsúztunk — Magyarországon! Miért ne, Ivar Andersson?!

Az északi nép büszkeségét akartam felkeresni, Selma Lagerlöfött, de falun volt. Ott pihen egy kis házban a világdícsőséget, édes anyja mellett. Gépiesen írja alá a nevét bárki kérésére — és a díjat jótékony célra adja. Nem névalírásiért akartam Selma Lagerlöfhoz menni!

Stockholmnak 11 színháza van. Drámai színháza gyönyörű stílusban épült. Ez az a város, ahol öröme van a szemnek, a léleknek. Bizonyára fogok még beszélni róla.

Árpád polgármester és *Nesnera Aladár*, az aradi nemzeti munkapárt elnöke várták. Rövid üdvözlés után kocsiba ültek és a Központi szállodába hajtottak. Az utvonalon nagy közönség helyezkedett el, de semmiféle zavaró incidens nem történt, sőt lelkesen éljenezték Tiszát, aki fejbőlintással köszöntö meg az üdvözlést.

Tisza a szállodában átöltözködött, majd tíz órától kezdve látogatókat fogadott. Délben szűkebb körű ebéd volt a tiszteletére, majd délután három óraker volt a beszámoló a nyári szinkör helyiségében.

A beszéd.

A nyári szinkör helyiségét zsúfolásig megtöltötte a közönség. A karzatokon diszes hölgyközönség foglalt helyet. Amikor a küldöttség bevezette Tisza István grófot, a közönség percekig tapsolta és éljenezte. Miután *Kintzig János*, a munkapárt alelnöke üdvözölte Tiszát, nagy figyelem közben kezdte meg beszédét.

Visszapillantást vetett a véderőre 1867-től kezdve. 1867-et 1848. kiegészítésének tartja. Amagyhatalmi politika követeli a hadsereg fejlesztését, mert ha ennek a követelésnek eleget nem teszünk, előfordul, ami ezelőtt két évvel történt, hogy vakmerő kis nemzetek majdnem háboruba sodorták Magyarországot. Az 1867. a magyarság diadala volt, de katonai téren a vezérek meghajoltak a bécsi akarat előtt. A régi felfogásokat persze egy csapásra megváltoztatni nem lehet. Kisértéként féltek mindig attól, hogy a magyar nemzeti érzést bevigyék a hadseregbe. Hosszas krízis után jutott el az ország a kilences bizottság diadalához. A két éves katonai szolgálat szükséges. Restelni való az ellenzék viselkedése, a technikai obstrukció. Egyszer egy sértést fúj fel s ezért úgy akar elégtételt venni, hogy névszerinti szavazásokat csinál. Nyáron azt kérték, hogy a hívősebb öszszel tárgyalják a véderőjavaslatokat, most öszszel azt mondják, hogy ma a költségvetést kell tárgyalni. Majd a világrengető esemény következett be, egy zuglapanak kolportázs jogát vonták meg. Nem akar jóslásokba bocsátkozni, de kijelentheti, hogy mindezek dacára a helyzet nem reménytelen. Kijelenti, hogy nem riad vissza a küzdelemtől, reménnyel, hittel és bizalommal menne abba bele, de mint igaz hazafinak nem lehet örülnie a harcnak, amely a nemzetre sem volna hasznos. Mindenki kötelessége a békére törekedni. Mikor a koalíció uralmon volt és Justh házelnök, erősen támadták az obstrukciót és sokkal radikálisabb házszabályrevíziót terveztek. Az ő kijelentéseik benne is éltek, amikor megcsinálta november 18-át, mert úgy érezte, hogy a nemzet lesüllyedt a megvetettség legutolsó fokára. Jobb nem gondolni ez eseményekre, mert elfogja az embert a keserűség. Hol volna ma már a nemzet, ha sikerül november 18-ika. Az ország többsége nem pártolja az obstrukciót, még a legerősebb ellenzéki vármegye sem. Nem volna kisebbítése az ellenzéknek, ha ugyanazt az elvet követné, amit akkor hangoztatott, amikor még hatalmon volt. A munkapárt mandátumot kapott, hogy irányítsa a nemzetet, tehát irányítania kell e sorsot. Örömmel keresi a békét, de ha kényszerítik, belemegy a harcba azzal az erővel, amelyet az Isten adott neki.

Hosszan tartó taps és lelkes éljenzés fogadta a beszédet, amelyért percekig ünnepeleék Tisza István grófot.

Délután a képviselők megkoszorúzták a vértanuk szobrát.

Az egyetemi nagyküldöttség a kormány előtt.

26-án fogadják a deputációt.

Debrecen város három képviselője: *Láng Lajos* báró, *Bakonyi Samu* és *Tüdös János* dr. együttes sírgönyben értesítették ma *Kovács József* polgármestert, hogy *Zichy János* gróf kultuszminiszter a debreceni egyetem érdekében fölmenő monstre-küldöttséget *e hó 26-án, csütörtökön délelőtt egy órakor fogadja. Ugyanakkor pedig a miniszterelnök is fogadja a küldöttséget.*

Az ezt közlő táviratok ma délután három órakor érkeztek meg *Kovács József* polgármesterhez, aki rögtön intézkedett, hogy a meghívásokat most már haladéktalanul szétküldjék. A táviratok a következők:

Kovács József polgármester urnak
Debrecen.

Küldöttséget kultuszminiszter csütörtökön, folyó hó huszonhatodikán déli egy órakor a képviselőházban fogadja.

Láng, Bakonyi, Tüdös.

Egy félóra múlva érkezett a következő második távirat, amely arról értesítette a polgármestert, hogy a küldöttséget a miniszterelnök is fogadja:

Kovács József polgármester urnak
Debrecen.

Küldöttséget miniszterelnök ur is fogadja ugyanakkor huszonhatodikán délelőtt.

Láng, Bakonyi, Tüdös.

Miután így a küldöttség fogadtatásának időpontja bizonyossá lett, az egyetemi bizottság ma elküldte *Széchenyi Miklós* gróf nagyváradi püspökhöz amaz átíratot is, amelyben a monstre-küldöttségbe meghívja és kéri támogatását:

Nagyméltósági Püspök Ur!

Magyarország keleti része régi óhaját látva teljesítve, ha a harmadik egyetem Debrecenben állíthatnák fel. Csak rövid ideje annak, hogy városunkat Nagyméltóságod személyes látogatásával tisztelte meg, amely alkalomból ama reményt merítettük, hogy Nagyméltóságod városunk e törekvése iránt a legmelegebb érdeklődéssel viseltetik. Ebből a reményből kifolyólag miután október hó 26-án délután egy órakor egy impozáns küldöttség jelenik meg a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnál, ama tiszteletteljes kérésünket fejezzük ki, hogy e küldöttség fényét magas személyével emelni s így a cél érdekében velünk közreműködni méltóztassék.

Teljes tisztelettel bátorodunk közölni, hogy a városunk által megrendelt különvonalat október hó 26-ik napján reggel hét órakor indul Debrecenből s ennek menetrendje előző napokban a fővárosi lapokban is közölve lesz, hogy a csatlakozás zavartalanul kivihető legyen.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk nyilvánítását.

Debrecen, 1911. október 19.

Domahidy Elemér
főispán.

az egyetemi bizottság elnöke.

Ezt az átíratot ma postára is adták és így *Széchenyi Miklós* grófnak, akinek jóindulata e kérdésben bizonyos Debrecen javára, elég ideje van intézkedni és értesíteni a város közönségét, hogy a küldöttségben részt vesz.

A mai nap folyamán különben már több helyről jelentették be, hogy a küldöttségben részt vesznek. Így a debreceni kollégium igazgatósága tizenkét taggal, a református főgimnázium, a tanítóképző-intézet. Ma értesítette *Kovács József* polgármestert *Mikecz Dezső*

alispán, hogy Szabolcs vármegye a monstre-deputációban küldöttségileg részt vesz.

Hajdu vármegye részéről a következő megyebizottsági tagok vesznek részt küldöttségben:

Zichy Géza gróf Tetétlen, *Semsey Andor* gróf Budapest, *Padrah Sándor* Hajdusoboszló, *Weszprémi István* Hajduhadház, *Dávidházy János* Kaba, *Baltazár Dezső* dr. Hajduböszörmény, *Kiss Ferenc* Püspökladány, *Kömmerling János* Hajduböszörmény, *Csapó István* Földes, *Somossy Béla* Hajduböszörmény, *Fekete László* dr. Hajdusoboszló, *Jakovics Mihály* Hajdudorog, *Major Gyula* Böszörmény, *Szikes Endre* dr., *U. Szabó Lajos* dr. Böszörmény, *Malatinszky József* dr. Hajdusoboszló, *Nagy Sándor* dr. Debrecen, *Loóg Béla* dr. Hajdudorog, *Balog Sándor* Püspökladány, *Pákozdy Sándor* főjegyző, *Czeglédy Mihály* dr. tiszti főügyész, *Pénzes Sándor* dr. árvászéki elnök, *Berencsy János* Nánás, *Csuka Lajos* Nánás, *Simon Károly* Hajduhadház, *Lengyel Imre* Hajdusoboszló, *Kovács Albert* dr. Tiszacsege, *Fried Leó* dr. Tiszacsege, *Kintzky Béla* Egyek, *Csák Gyula* Egyek, *Ludány Lajos* Nádudvar, *Harcarik Géza* Vámspércs, *Éthey János* Hajdusámson, *Rosinger Lajos* Debrecen, *Ujhelyi Andor* Hajdudorog. A vármegye küldöttségét *Kovács Gyula* alispán szervezi, aki természetesen maga is részt vesz a deputációban.

Kard és billiárd dákó.

A főhadnagy ur mulat.

Kis falvakban és mezővárosokban, ahol a polgári társadalom évtizedes előitélettel zárkózik el a kard és portoupe csillogó világa elől, a tisztikar a kis lebujsok és zenés kávéházak titkos falai közé van száműzve. Festett arcú leányok és peccétes kabátú pincérek mesélik ott a napi pletykát s öszbejárás, kopott aglegények isszák a bufelejtő szőlőlevet. Ezekkel aztán meg is „per tu“-sodnak a helyőrség vitézi tagjai s egy-egy vadászat, sőt lumpolás is megesk köztük. Néha még a bálakra és házimulatságokra is kapnak meghívót, ez azonban már csak az ismertebb magyar familiák tisztjeivel, ha történik.

Ily körülmények között a magyar maradt hadnagyocskák nem csoda, ha elbusulja magát, bevonul egyik zugba és borba temeti a bánatot. Mikor aztán már torkig van, kirántja az ellenség lekasabolására szánt kardot s oda ront a melázó civil társaságra és elkezd handabandázni. Hol ő szakít be egy-két koponyát, hol meg a portupéját hagyja a csatáren. Így terem a kardaffér. Szüli a mellőzés, elkeseredés, kiváltja egy pár üveg pezsgő s egy ütött-kopott füstös kávéház. Néha egy nő onnan középről, a kassza tájékaról, ahol a helyiség általános és kedvelt tündére székel.

Debrecenben mindezek a korlátok le vannak rombolva. A társasélet oly perifériákon mozog, hogy abban bárki megleli érvényesülését s a helyőrség minden tagja szives vendégszeretetet talál a város falai között. Méltán kelt itt recenzust minden nyilvános botrány, melynek hőse uri ember, akár civil, akár katona az illető.

A rendőrség sajtókönyvében ma egy ilyen kellemetlen hiraással találkozunk. Egyik éjjeli kávéházban mulatott az itteni helyőrség valamelyik főhadnagya. Három-négy óra reggel lehetett. Több más asztalnál békés civilek iddogáltak, talán épp oly hangosan voltak, mint a főhadnagy ur, aki odalépett hozzájuk. Németül szólott, ezek meg magyarul feleltek. A főhadnagy ur aligha érthette. Mégis egyszerre felébredt benne a vitézi ösztön s pengő suhanással szállt ki hüvelyéből a kard.

Csak épp annyi ideje maradt az egyik urnak, aki ellen a meztelen fegyver lecsapott,

hogy egy billiárd dákóval kivédje a vágást. Aztán, szemtanuk szerint, a kard egyik kezéből a másikba vándorolt, amíg a főhadnagy ur ki nem ment — *friss levegőt szívni.*

Mire a béke ismét visszatért a szívekbe s az egyensúly polgárság és katonaság között helyreállt. A rendőrség krónikája azonban örök időkre feljegyezte a „Kard és billiárd dákó“ falusi históriáját.

A Hortobágy ügy rejtélyei

A Gazdakör titokzatos meghívója.

A debreceni Gazdakör alelnöke, *Szentesi János* ma egy meghívást bocsátott ki, amelynek egyik példánya hozzánk is megérkezett. Ime:

Meghívás.

a Hortobágy hasznosítása kérdésében folyó évi október hó 22-én, azaz vasárnap délután három órakor a „Debreceni Gazdakör“ helyiségében tartandó értekezletre.

Debrecen, 1911. október hó 17-én.

SZENTESI JÁNOS
gazdaköri alelnök.

A Hortobágy hasznosítása olyan fontos és nagy horderejű kérdése Debrecennek, hogy mindazokat a mozgalmakat, amelyek e kérdés ellen vagy mellett megindulnak, a köznek a legnagyobb figyelemmel kell kísélni.

Ez indított bennünket is arra, hogy a Gazdakörhöz kérdést intézzünk, mi lesz ennek az értekezletnek a célja s mi a tárgya, mert ez a megjelölés, hogy a Hortobágy hasznosítása, nem elég világos. Kérdésünkre azt a választ kaptuk, hogy bővebb felvilágosítást a kör vezetősége nem ad s éppen szándékosan olyan homályos és tájékoztatást nem nyújtó a meghívás szövege, mert az értekezlet tárgyát előre közölni nem is akarják.

Amennyire nem ismeretes és titkolt az értekezlet tárgya, annyira ismert annak öszszehívója, *Szentesi János*. És éppen ez a körülmény, hogy *Szentesi János* hívja össze az értekezletet, teszi gyanússá ezt a titkolózást. Tudjuk és tudja mindenki, hogy milyen álláspontot képvisel *Szentesi János* a Hortobágy kérdésében. Ő volt az, aki tiltakozott a Hortobágy jövedelmének szaporítása, a legelőberek emelése ellen, ő mondta, hogy a Hortobágy ynem is Debrecené, a városé. Ezek után jogos a feltevés, hogy ismét ez álláspontok alapján tárgyalódik a Hortobágy hasznosításának kérdése.

Maga a tény nem volna olyan jelentőségteljes, hogy azzal foglalkozni kellene, ha csak arról van szó, hogy *Szentesi János* uram, néhány ember előtt dohogni akar afölött, hogy végre is az idők folyamán rendeződni kell a kérdéseknek és hogy a Hortobágy türethetetlen és tarthatatlan állapotán változtatni fognak. Amde éppen, mert egyébtől is tartani lehet, ki kell fejezni a tiltakozást, hogy a jözan igazság s a polgárság többségének akaratát ellen itt valaki egy kérdésben csoportosítsa a gazdaközönséget, hogy utjába fekjűjenek a haladással szükségszerűen bekövetkező eseményeknek.

A polgárság akarja a Hortobágy hasznosítását és pedig úgy, hogy az minden polgárnak, tehát a köznek, a városnak legyen javára s nem egy csoportnak. Tehát *Szentesi János* uram nem így akarja, annyira nem, hogy tagadja még a város tulajdonját is.

Hát végre is ennek az álláspontnak meg kell szünnie. Itt hever egy hatalmas töké képviselő vagyoni, amelynek jövedelme most alig valami s amely miatt folytonos surlódások vannak a polgárság között s amelyre ráékszik néhány ember, a város polgárságának egy kis része s fenyegetően emeli fel öklét, ha valaki közelíteni mer a Hortobágykérdéshez. Ennek véget kell vetni és pedig a bíróságnál. Meg kellett volna indítani már régen, de most már okvetlenül és halasztha-

tatlanul a megállapítási pert s ez majd véget szakít minden további akadékoskodásnak. Mert az mégis csak iuresca, hogy a város ne rendelkezhessek szabadon a sajátjával a többségnek akarata szerint egy kisebbségi lehetetlen idea miatt. A rejtélyes értekezlet a titokzatos meghívó s Szentesi uraimék személye csak arra enged következtetni, hogy megint ez az idea kerül elő a lomtárból.

A fűtés korszaka.

— Tanulságokkal. —

Ma reggel beállított hozzám a fűtőgyerek s jelentkezett: Jön a tél.

En csodálkozva néztem rajta végig: azám, hát ilyen is van és kérdőre fogtam.

— Aztán te most fűtő vagy?

— Október végétől április elsejéig.

— Hát mi voltál eddig és leszel majd ezután.

A fűtő így válaszolt:

— Mi? Valami csak voltam, valami csak leszek. Nem elég az urnak, hogy ha szükség van emberre, hát van? Ha holnap elkezd havazni és ötszáz hólapátoló kell, hát van. Ha száz most kifordul a karosszék-ből, hát száz is jelentkezik a helyébe. Honnan gyűnnek, kik azok? Hát nem mindegy az? Addig örüljenek az urak, amíg csak akkor vesznek tudomást rólunk, ha állásba jutunk és nem, amíg kenyér nélkül lessük a jó szerencsét.

Megköszöntem a szives szavakat és a mig gondolkoztam a szavain, eszembe jutott, hogy a fűtés nagy gond, nagy kiadás és tudás kell hozzá! Egy pár ellesett tanulság nem fog ártani, ha közreadom.

1. Többet szénnel, mint fával.

2. Ha hideg a lelki életed, ne igyekezz meleg kályhával pótolni a melegét, mert az olyan meddő volna, mintha az utcai gesztenyesütő fejébe venné, hogy kis kályhájával kimelegíti az egész várost.

3. A tizparancsolat közül a hetedik a szenes embereknek nem szól.

4. Ha hotelbe szállsz, ne fűtess soha. Meleged ugyanis csak a távozáskor lesz, ha a számládat egyenlited ki.

5. Ha magyar szénnel fűtetsz: hidegben maradsz. Ha porosz szenet használsz: rossz hazafi leszel. Fűtess fával: akkor meleged is lesz, jó magyar is leszel. Ezen alapult az egész koalíciós politika is.

6. Egy jó dolog van a világon: a meleg szoba. És egy rettenetes: a hideg tél.

7. Ha nincs meleg otthonod, a következő helyekre menj melegedni: A közkönyvtár, a muzeum, az esküdtszéki terem, a pályaudvar. Láttogasd e helyeket és kulturembernek fog tartani mindenki.

8. Ugy mondják, ha a hideg templomban ájtatsokodás közben meghülsz és meghalsz, a menyekbe jutsz. Pedig sokkal méltányosabb volna ilyen előzmények után a pokol tüzet nyerni el jutalmul.

9. Az, hogy drága a fa és a szén, ne legyen kifogásod arra, hogy alkohollal melegited fel magadat egész télen át.

10. Járj zárt kocsin, legyen jó meleg botosod, városi bundád, dupla töltési dunád, melegvérű szeretőd, a szamovárod alatt mindig lobogjon a láng. Ha minderre nem telik, eredj magad is fűtőnek. Akkor még fizetnek is neked azért, mert jól tüzelész.

Aida.

Színház és művészet.

A színház műsora:

PÉNTEK: *Bilincsek*, dráma. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Bilincsek*, dráma. (B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Babuska*, operett. Este *Milliók*, énekes bohózat. Bemutató előadás. (Kis bérlet.)

A *Bilincsek* bemutatója. Reichenbach Herman négy felvonásos drámájának pénteken este lesz a bemutatója. Az érdekfeszítő, színpompás jelenetekben gazdag, hatalmas

művet Doktor János fordította. A zsidó katonatárgy dráma első és harmadik felvonása egy szilézi városban, második és negyedik felvonása pedig egy helyőrségi városban játszódik le. Ebben a keretben mozog a dráma cselekménye, mely szembe állítja a zsidó szülők vallásos hitbuzgóságát a szabadon gondolkozó és haladni vágyó fiúval, aki kész lemondani szülői szeretetről és mindenről, csak hogy a katonai pálya iránt való rajongásával hűségét kielégítse. De éppen zsidó származásánál fogva a porosz tisztikarban lehetetlenné teszi előmenetelét, míg végre mindenben csalódva, éppen egy bajtársa keze által életét veszti. A gyönyörű darab rendkívül hatásos jelenetekben bővelkedik és bizonyára feltűnést fog kelteni. A próbákat Thury Elemér vezeti, főbb szerepeket játszanak Kemény Lajos, Papp Etelka, Guthi, Bérczi Ernő, Szilágyi, Székely, Kelemen és Békéssi; a zsidó fiút Thury Elemér játssa.

Millió. A Vígsház egy szenzációs és kedvelt műsordarabjának lesz vasárnap este a bemutatója. A Millió meséje tulajdonképpen a körül forog, hogy Michel Bouffette festő egy sorsjeggyel megnyeri a főnyereményt, de a sorsjegy abban a felöltőjében van, melyet megszorult állapotában eladott egy zsidó árusnak. A sorsjegy megkerítése moziyszerű, gyors, változatokban gazdag és humoros bonyodalmakon át történik, amely alatt a közönség ki nem fogja a kacagásból. A kitűnő francia darabot Molnár Ferenc fordította és magyar aktualitásokkal fűszerezte. Főbb szerepeket játszanak a bohózatban Bérczi, Falussy, Kelemen, Kassay, Ligeti, Székely, Dési, Máthé, eKemény, Békéssi, Papp Etelka, Vajda Ilonka és Lakatos Ilonka. A pompás bohózatot nagy ambícióval Kassay Károly rendezti.

Vasárnap délután. Vasárnap délután a Babuska operett kerül színre eredeti szereposztással.

A Bonbonnier új műsora. Rendkívül sikerrel zajlott le a Bonbonnier új műsora. A színrekerülő darabok öt naponként változnak és hetenként friss számok elégitik ki a közönség szórakozási igényeit. Holnap, pénteken, piros műsoru előadást rendez az igazgatóság új számokkal. Színrekerül a „Kölcsönösen” c. mulattató bohózat, a főszerepekben: dr. Stephányné, Czobor és Sziklayval. A néger pár fellépte szenzációszámba megy és ma ez a művészpár is új számokat ad elő.

Szombaton ismét premier lesz. új fehér darab kerül színre „Babuska” címmel. Vasárnap délután a teljes műsorról népies gyermek-előadás lesz, melyre külön felhívjuk a közönség figyelmét.

A debreceni Zenekedvelők Társasága holnap, pénteken délután 5 órakor tartja rendez évi közgyűlését Veszprémy Zoltán nyug. főispán elnöklete alatt a kereskedelmi akadémia disztermében.

Szökés a javítóintézetből.

Egy debreceni fiú kalandja.

Előkelő, tisztos uri család elzüllött gyermeke került ma a rendőrség börtönébe, nem is először, valószínűleg nem utoljára. Afféle börtönvirág, aki a javítóintézetben kezd, hogy aztán végig járja az ország összes nevezetes városait, lopva, sikkasztva és egyéb girbe-görbe utakon kalandozva.

Még csak 18 éves és már is több ízben megszökött a javítóintézetből, a debreceni és nyíregyházi törvényszék elítélte, a nyíregyházi most is körözi. Három hónap előtt hagyta el az aszódai javítóintézetet és elkalandozott egész Lengyelországig.

Bercsik Gyulának hívják hősünket, aki egy jegyző özvegyének a nyugtalan véri, tolvaj ösztönű csemetéje. Familiája egyike a legbecsültebb hajdumegyey családoknak s nővérei, akik ismert szép leányok voltak, előkelő uriaszonyok.

Bercsik Gyula maga is erőteljes, sudár, szép fiú. Bogár haja szögbe hajlik ivelt homlokán. Magassága meghaladja a 170 centimétert. Intelligens, értelmes fiúnak látszik. Lopott. A debreceni és nyíregyházi törvényszék összbüntetésként 3 havi fogházat mért rá, a büntető novella 18. §-a alkalmazásával, azonban a büntetést csak vétségnek minősítette és szabadlábra helyezte. Javítóintézetbe került, honnan ez előtt három héttel megszökött.

A vereckői szoroson át gyalog mentem Lengyelországba. Voltam köszörős és vándorfényképész. Ha visszavisznek, megint megszököm.

Pedig sok baj volt ám velem, amíg kézrekerült — magyarázza *Máté* rendőr. *Szöts* rendőrbiztos ur kikutatta, hogy itthon van. — Egy polgári rendőrt, meg engem másodmagammal küldött ki. Sötét este volt. A polgári rendőr bement, mi meg künn álltunk az ajtó előtt. Ugy látszik, a gazember észrevett bennünket, mert a polgári rendőr mellett a sötétben kisurrant.

Ott szalad, ott, ott! — kiabálta, azzal akarta másfelé terelni éberségünket. Csak-hogy én felismertem, öltre kaptam és most újra itt van a jómadár.

Elég volt már a beszélgetésből — mondja cinikusan — menjünk aludni. Jojca-kát!

Holnap visszakísérik a javítóintézetbe.

Károlyi Sári „Debrecen”-ben.

Az új drámai hősnő bemutatkozása.

Ma este egy második emeleti páholyban, melyet „színész-páholy” névre kereszteltek, egy szőke fejű, római arcú leány foglalt helyet, aki látható örömtelt arccal gyönyörködött az „Ártatlan Zsuzsi” telt padsoraiban.

Mindig ennyien vannak a színházban?

Mindig, amikor jó darabot játszanak a színészek.

Oh, bár már én is ott lehetnék! — mondja. Hangjában forró vágyódás és élő reménység érzik. És sok erő, melegség.

Ma érkeztem, agyon vagyok fáradva és úgy félek.

Mitől?

Képzeld, egyetlen szállodában sem kaptam lakást.

Kérem, legyen szerencsém . . .

Köszönöm. Már a második kosarat kell adnom e tárgyban.

Hogy-hogy?

Nagy körutazásom után a „Debrecen”-vendéglőbe hajtott kocsisom. Itt sok előcsatározás után kaptam egy szobát. Remélem, e g y e d ü l leszek?! — mondtam a szobalánynak.

Ha akarja, készséggel ajánlok h á l ó t á r s a t! — vágott ez jelentősen a szemével. Köszönettel visszautasítottam. Így beláthatja, magának is kosarat kellett adnom!

En beláttam és tovább érdeklődtem, mikor és hol végezte művészi tanulmányait, működött-e valahol és milyen sikerrel?

Az országos színészeti akadémiáról kerültem a szatmári szintársulathoz, ahol „Monna Vanná”-ban léptem fel. Tapssal fogadtak. Zugó színházban mámorosan kezdtem beszélni, mintha tízes örvénybe kerültem volna, elkapott a láng, s én ellenáthatatlan erővel kezdtem játszani — *önmagamat*. Ha ez a színészet, akkor bizalommal megyek tovább.

— Miben lép fel először?

— Nem tudom. Legjobban szeretnék valami új darabot kreálni. Új szerepet, amit még nem játszottam. Amiben legyen tűz és szenvedély, gyengédség és ellágyulás. Ősz, tél, tavasz és perzselő nyár.

A szeme, az a feketeköves barna tüngyölő felszikkasztott, mintha a bementett képek fogamzottak volna benne. Élő kinematográfja volt önmagának.

Ránéztem a vállaira, ezekre az alabástrommal kitömött huspárnákra, ahol a keskes véredek idegesen borulnak meg. Mennyi vágyak, emésztő, tüzes fellángolásnak lesznek ezek a nyugvó pontjai. És a formás, duzzadt kebel, meg mindaz, ami hozzásimul ehez a lányhoz, oly erotikus, monna-vannai! . . .

Beh jó is lesz majd Prinzivallenek! . . .

(gy. zs.)

HIREK.

— **Baltazár Dezső püspök lelkészi beiktatása.** A vasárnapi fényes lelkészebeiktatóra nagy igyekezettel és lelkesedéssel készül az egyház elnöksége. Ma a következő meghívást bocsátotta ki:

Főtiszteletű dr. Baltazár Dezső püspök ur e hó 22-én délelőtt 9 órakor a nagytemplomban tartandó egyházi beszéddel foglalja el debreceni lelkészi hivatalát, amikor a presbiterium élén vonul a templomba s onnan az istentisztelet végeztével az egyház gyűléstermébe tér vissza, hol őt Könyves Tóth Kálmán, mint szolgálatára nézve legidősb lelkészt üdvözli és ő válaszul az üdvözlésre. Fölkérjük ennél fogva a presbiterium mélyen tisztelt tagjait, hogy e hó 22-én délelőtt fél 9 órára az egyház tanácstermében összegyűlekezni sziveskedjenek, istentisztelet után pedig az egyház tanácstermébe térjenek vissza. Debrecen, 1911. okt. 19.

A z e l n ö k s é g.

A részletes program elkészítésén és az ebéd rendezésének munkálatain is most dolgoznak.

— **Kitüntetett Vilmos-huszártisztek.** Az Arme-Verordnungsblatt legközelebbi száma közölni fogja, hogy a király jobbaházi Döry László cs. és kir. kamarást, a Vilmos-huszárezred kapitányát Auffenberg Móric lovag hadügyminiszternek szárnysegédjévé nevezte ki, Esterházy Alajos gróf Vilmos-huszárezredbeli hadnagyot pedig az ő Felsőge személyes szolgálatára rendelt lovastisztséghez helyezte át. A kinevezés alkalmából debreceni bajtársai és tisztelői melegen üdvözölték a két távozó huszártiszteket.

— **Samassa Adolf dr. köszönete.** Abból az alkalmából, hogy a király Samassa Adolf dr. miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki, Kovács József polgármester megleghangu levélben üdvözölte. Ma Samassa Adolf dr., aki a belügyminiszteriumban a városi osztálynak vezetője s a ki eddig is sok jóakarattal intézte el Debrecen városának a belügyminiszterhez került ügyeit, igen megleghangu táviratban köszönte meg a megemlékezést.

— **Megkezdődnek az adóösszeírások.** Debrecen város adóügyi osztálya tekintettel arra, hogy az időjárás kedvező, az adóköteles alanyok és tárgyak összeírását, a konskripciót november elseje helyett már most megkezdte. A pénzügyigazgató ma értesítette az adóügyi osztályt, hogy ez ellen nincs kifogása. Így az összeírásokat már a jövő héten megkezdik.

— **Lemondott törvényhatósági bizottsági tag.** Pogány Ármán törvényhatósági bizottsági tag, akit az első kerületben választottak meg s akinek mandátuma 1914. december 31-én járt volna le, miután állandóan Pécsen lakik, ma bejelentette, hogy mandátumáról lemond. A választás iránt legközelebb megteszik az intézkedéseket.

— **Perrel fenyegetik a várost.** Ismeretes, mennyi huzavonával ment a csatorna-vállalkozók számlájának kiizetése. A vállalkozó cég például a vízvezetési csatornázásért járó összegeket most sem kapta még meg. Ma azután bejelentették a tanácsnak, hogy a mennyiben rövid idő alatt a kereseti összegeket meg nem kapják, jogos igényüket per utján fogják érvényesíteni. A tanács ezt a beadványt felterjesztette a földmivélsügyi miniszterhez, amelynek egyik osztályában fekszik a cég kereseti kimutatása és kéri, hogy intézzék el már az ügyet, mert a következményeket nem vállalják.

— **Debrecen a magyar aviatikáért.** Bár-czy István fővárosi polgármestertől átírat érkezett, amelyben kéri, hogy a város polgármestere lépjen be a magyar aviatikát támogató alakuló egyesületbe. Kovács József polgármester e megkeresést áttette a tanácshoz, amely hajlandónak nyilatkozott, hogy szívesen belép az alakuló egyesületbe, előbb azonban annak célja s a vállalandó kötelezettségek nagysága iránt fog érdeklődni.

— **Az izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Pénteken este háromnegyed öt órakor, szombaton délelőtt 10 órakor, délután fél 4 órakor; köznapokon reggel fél 7, este 5 órakor.

— **Pénztár átadás az árvaszéknél.** Debrecen város gyámpénztáránál annak átadása alkalomával vizsgálat volt, amelyen részt vettek Roncsik Lajos árvaszéki elnök lette alatt Dóczy Emil dr. tb. főügyész, Hegedűs István dr. jegyző, Szücs Gusztáv számvető, Debreceni Lajos és Pálffy Gábor. A pénztárt, amelyet teljes rendben találtak, Medgyessy Lajos h. pénztárnok adta át Koszorus Kálmán h. pénztárnoknak.

— **Főispán Adámkosztümben.** Hontegye nyugalmazott főispánja, Lits Gyula, most Budapesten lakik az Akácia-utca 9. számú ház második emeletén. A méltóságos urnak különböző passziói vannak. Délelőtt tizenegy órakor Adámkosztümben az ablakai elé áll, föl és alá sétál és gyakran ki is néz.

A meztelen sétálás sok kellemetlenséget okozott a szemközti lakó Szabó Benő családjának. Szabónak több leánya is van, akik Lits Gyula miatt nem mehetnek soha az ablakhoz. Szabó előbb békésen próbálta elintézni az ügyet és a következő tartalmu levelet írta:

Méltóságos

Lits Gyula urnak

Helyben.

Tisztelettel felkérem, hogy ha a szobájában Adámkosztümben sétálni akar, úgy az ablakot függönyözze be.

Reményilem, hogy kérésemnek eleget fog tenni, mert ellenkező esetben olyan esz-közökhöz kéne fordulnom, mely méltóságodnak kellemetlenséget okozna.

Tisztelettel

Szabó Benő s. k.

Budapest, 911. I/14-én.

Lits Gyula erre a levélre azonban nem reagált és mintha meg se kapta volna, ezután is többször megjelent minden ruha nélkül az ablakban. Szabó most már a rendőrséghez fordult. A VII. kerületi kapitányság beidézte Lits Gyulát, aki azonban tagadta a vádat. És különös, hogy még most sem mondott le erről a furcsa mulatságáról. Tegnapelőtt és tegnap is megismételte ezt a nem izléses mókát.

Szabók most azért hozzák nyilvánosságra ezt a kellemetlen dolgukat, mert nem hiszik, hogy panaszuk kellő eredménnyel járna a hatóságnál.

— **A Stenczinger-ház lebontása.** Megirtuk, hogy a tanács elrendelte a Stenczinger-ház lebontását és pedig úgy, hogy azt november hó 2-ika után megkezdjék. Versenytárgyalást is hirdettek a lebontásra. A versenytárgyalás napja e hó 25-ike, amikor felbontják a beérkezett ajánlatokat.

— **Alaptalan vád a csendőrség ellen.** A sajtóiroda a következő kommunikét adta ki: A „Debrecen” c. helybeli napilap Zeller Ist-

ván hagyatékához tartozó pénz elkobzása miatt csendőrségi botrányról írt.

Ezzel szemben a rendőrség kijelenti, hogy a csendőrség eljárása teljesen törvényes volt. Révi Nándor dr. ügyvéd ugyanis tolvay hó 16-án az elhunyt Zeffer két hozzátartozója, Hatvani István és Sándor nevében bírvádi feljelentést tett a rendőrségnél Zeffer gazdasszonya és ennek ismeretlen társa ellen, mivel ezek a Zeffer hagyatékához tartozó nagyobb összegű betét könyvet magukhoz véve, a pénzt a bankból kivetették, — kérte ezen összeg biztosítását. Minthogy az elhunyt Zeffer a Csapókertben lakott, a rendőrség a feljelentést a csendőrséghez tette át s az a nyomozást meg is indította. — Azonban gyanúsítottak a haláleset után a belváros területére, Lorántffy-utcára költöztek, a rendőrség a csendőrség mellé rendőri közeget adott, akinek, mint hatósági tanúnak jelenlétében megjelentek gyanúsított lakásán s a pénzt elkobozták, illetve biztosították. Erről jelentésüket az elkobzott illetve biztosított pénzüsszeg betérjesztésével a helybeli kir. ügyészségnek megtették.

Ezek szerint tehát ez ügyben sem botrányról, sem törvénytelen eljárásról, sőt még a legcsekélyebb szabálytalanságról sem lehet szó.

— **Bajok a kölcsön adott téglák körül.** Az Andaházy-Szilágyi alapítvány internátus építésre 150000 téglát kért kölcsön a várostól. A tanács meg is adta kölcsönképpen a téglákat s az alapítvány gondnoksága fel is használta azt, de amikor már a téglanya-got beépítették, a gondnokság nem adta a téglát vissza, hanem azt kérte, hogy az építési anyagot a város adja ajándékba. A tanács és a közgyűlés azonban, tekintettel arra, hogy a református főgimnázium építéséhez szükséges a téglák, mert a városnak más téglája nincsen, kimondták, hogy a téglát ajándékba nem adják, hanem azt tartozik az alapítvány záros határidő alatt visszaadni. Az alapítvány gondnoksága azonban az erre vonatkozó felhívásnak sem tett eleget s így a tanács ma kimondta, hogy amennyiben az alapítvány, amely különben teljesen magánjellegű, a kölcsön kért és kapott téglát e hó 31-ig vissza nem adja, azt a város az alapítvány terhére szerzi be.

— **Lujza hercegnő csipkeruhája.** Berlinben tegnap árverezték el azt a csipkeöltözékét, melyet Kóburg Lujza Hercegnő megbízásából Brinka Olga bárónő rendelt a hercegnő számára Nizzában, de amelyet Kóburg Lujza hercegnő vonakodott átvenni és kifizetni azért, mert a kért vételárát, azaz negyvenötezer koronát sokalta a csipkeöltözékért. A bírói árverésen az értékes csipkeruha huszezer márkáért kelt el.

— **Reklámpadok Debrecen utcáin.** Megirtuk, hogy Szepesy Józsefné kérelmet adott be Debrecen város tanácsához és azt kérte, hogy engedjen a tanács a város utcáin és terein száz padot felállítani, amelyeket ingyen használhat a közönség, ezzel szemben azonban ő reklámokat alkalmazhat ezeken a padokon. Ez a kérés már a jog és pénzügyi bizottság előtt is volt, azonban ott sem fogadták azt kedvezően. Ma a tanács ismét foglalkozott ezzel a kérelemmel és kimondta, hogy amíg Debrecen utcái rendezetlenek, a míg a csatornázás és vízvezeték készen nincsen, ezt a kérést nem tárgyalja, hanem a mérnöki hivatalt utasította, hogy foglalkozzék a kérdéssel.

— **Nőhallgató a gazdasági akadémián.** Keszthelyről táviratozzák: A keszthelyi gazdasági akadémián ma fejezték be a beiratásokat. Többek között egy szombathelyi urleány is jelentkezett felvétellel. Az igazgató-ság feltételelesen elfogadta a jelentkezést, de az iratokat jóváhagyás végett a miniszteriumba küldte fel.

— **Panaszok az aszfaltozás ellen.** Több oldalról panasz merült fel a Magyar Aszfalt Részvénytársaság ellen, hogy ott, ahol a csatornázási munkák nyomán aszfaltozni kell, oly lassan teljesíti a munkákat, hogy heteken át nem lehet közlekedni az utakon. A tanács tehát most felhívta a Magyar Aszfalt Részvénytársaságot, hogy a munkákat

gyorsan teljesítse, mert ellenkező esetben az ő költségére fogják teljesíteni. Ugyanilyen felhívást intézett a városi tanács a Fried és Adorján céghez is, amellyel az Aszfalt-társaság szerződéses viszonyban áll. Az aszfaltmunkák teljesítése most különösen sürgős, mert a téli s őszi csunya idők alkalmával a gyalogjárók felbontott, kijavított állapotban nem maradhatnak.

— **Örült a vonaton.** Szolnokról táviratozzák: Tegnap délután a Budapest felől érkező vonat egyik utasa, aki Amerikából jött vissza, megörült. A csendőrök csak nehezen tudták megfékezni. Kiletét nem sikerült megállapítani.

— **Gaedicke bankháza** Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. ismét a legnagyobb nyerevény-eredményeket érte el. A m. kir. szab. osztálysorsjáték szerdai záróluzása alkalmából ugyanis nyolc szerencsés ügyfele megnyerte a 605,000 koronás főnyereményt az 55503. számú 1/8 sorjegygyel.

— **A kövérek és az agglégények.** Székesfehérvár város közgyűlésén rendkívül mulatságos eset történt tegnap. A város költségvetésének tárgyalásánál a polgármester több új adóemet ismertetett, mint olyat, ami a jövőben fokozza a város jövedelmeit, de az egyik városatyának nem tetszett sem a házbérillér, sem a betterment, se egyéb jó, mert mint beszédében kifejtette, ezek a gazdákat sújtják legjobban, hanem „idegen államok mintájára megadóztatni kívánja a kövérséget és az agglégénységet.” Az uttörő városatyát Lincz Ferencnek hívják.

— **Összeesett az utcán.** Kovács Gyuláné 30 éves árus asszony, akinek a Rákóczi-utcán van a bódéja, ha hirtelen rosszul lett, összeesett úgy, hogy a mentőket kellett hívni segítségére. Görcei voltak. Haza szállították lakására.

— **Kinek veszett el egy kádja?** A rendőrség Fényi István orgazda lakásának tözszomszágában levő telken egy kádat talált eldugva. Tulajdonosa jelentkezzen a rendőrségen.

— **Rendőrök a tanonciskolában.** Kolozsvárról írják: Furcsa állapotok uralkodnak mostanában a kolozsvári tanonciskolákban. Két helyen folyik a tanítás, a Pap-utcai Milleiumi iskolában és a polgári fiúiskola épületében. A tanoncok rakoncátlankodása annyira elfajult az utóbbi időben mindkét helyen, hogy a vezetőség kénytelen rendőri karhatalommal biztosítani a rendet. Még e hó elején, október 2-án történt, hogy Nagy József tanító előadásán oda fajult a zajongás, hogy az egyik tanonc, akit rakoncátlanságáért arcul ütött a tanító, rátámadt Nagyra, aki csak nagynehezen tudta megfékezni. Balázs Ferenc szentpéteri r. kath. plébános hitoktatója a tanonciskolának és a hét kedden szokott hittan órát tartani. A mult kedden alig hogy elfogalalta helyét a katedrán, egyszerre kialudtak a lámpák és tintatartókat, könyveket dobáltak a pódium felé a tanoncok. A szomszédos tanteremből aztán besiettek a zajra az iskola tanítói s megszábadították veszedelmes helyzetéből a plébánost. Deme Károly igazgat. szigorú vizsgálatot rendelt el az ügyben s a hitoktató tegnapelőtti, keddi órájára már rendőri karhatalmat vett igénybe, nehogy megismétlődjenek a botrányok.

— **Hirneves Jta és Borsalino,** valamint Pichler kalap különlegességek Frank Testvéreknél.

— **Csödtömegeből vett nagymennyiségű** árúk érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

— **5 korona darabja a valódi gráci** Pichler kalapoknak Györfi testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Egy tanuló fizetéssel felvétetik Györfi** testvéreknél, Piac-utca 30.

— **A Magyar Király** kávéház tulajdonosának sikerült a hirneves és itt közkedveltségnek örvendő Berzsényi Ferike szimfonikus női zenekarát megnyerni, hol is estétként hangversenyt tartanak Bercon Leo karmester vezetése mellett.

Blouz-selyem Méterenként K 115-öt kezd e. Utolsó Ujdonság! Bármintve és már elvámelve hához szálltva. Das minta választék azonnal. Seldem-fabrik HENNEBERG, Zúich.

Telefon 352.
Amerikai cipők
Mandel Lipótnál
15—20—25 K.
Telefon 352.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csusz, köszvény, reuma
ellen a legjobb háziszser a híres
KIRALY BALZSAM!
Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idős
tebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmak
teljesen megszűntek.
Fog és fejfá ást 5 percz alatt megszüntet
Egy nagy füveg ára 2 kor. teljes használati utasi
lással. Kapható a feltaláló és készítő
GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésztárában
Kossuth-u 8. Kölcshöz Segélyzó-Egylet új 2 eme-
letes palotájában.

TÖRVÉNYKÉZÉS.

Harminckét joghallgató sajtópöre. Az Eperjesi Lapok annakidején hazafiatlannak bélyegzett 32 joghallgatót, kik a jogásztisztlet elnökének: Ruttkai-Nedeczki Bélának radikális március 15-iki beszédével azonosították magukat. Az eperjesi törvényszék a vádat elejtette, kimondván, hogy a beszéd nem fedti a hazafiság mai fogalmát. A kassai tábla a napokban megerősítette a törvényszék döntését. A márciusi innepély miatt több mint százszal megcsappant az eperjesi joghallgatók száma.

Van szerencs m a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és franczia**

nőruha divattermemet
József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Sziv s megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. herceg-u. 14. sz.

KÖZGAZDASÁG.

A Termény és Áruraktár részvényeinek tekintélyes része ezideig egy helybeli pénzintézet birtokában volt. Amint értesülünk, ezek a részvények gazdát cseréltek, amennyiben közzgazdasági életünk egy kitűnő alakja megvásárolta s már a vasárnapi közgyűlésen megejtendő választások során is érvényesíteni készül a részvényei alapján öt megillető befolyást. Ugyanezért nagy várakozással néznek a közgyűlés elé.

A Közzgazdasági Bank részvényekben újabb áremelkedés konstatálható. A mai nap folyamán ugyanis nagyobb mennyiség kelt el 455 koronájával.

A kereskedelmi és iparkamara elnöki tanácsa és közös bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a legközelebb tartandó gyűlés tárgyait készítették elő. A kamara 1912. évi költség-előirányzatát elfogadta a közös bizottság. Érdekes eszmecsere fejlődött ki az ipari munkáslakások kérdésében; e téren a kamara akciót indított. Számos állami segélyes ügyben határozott végül a közös bizottság.

Elmarad a Termény és Áruraktár tökélemelése. A Termény- és áruraktár vasárnapi közgyűlésének egyik tárgya lett volna az alaptőke felemelése, azonban — amint értesülünk — újabb megállapodás történt a részvényesek körében és ennek alapján a vasárnapi közgyűlésen a tervezett teőkeemelés elmarad.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Mandelsohn Manoné Dunaszerdahely, Németh István Arad, Frankl József Győr, Manió Gyula Nagykőrös, Havas Béla Nagyvárad.

Terménytőzsde

Schwarz E. debreczeni üzományos távirati jelentése. Budapest, 1911. okt. 19.

Készaru tartott.

1911. októberi buza	12.02—
1912. apr. buza	12.17—
1911. októberi rozs	10.40—
1911. ápril rozs	10.53—
1911. okt. zab	9.04—
1911. ápril zab	9.73—
1912. máj. tengeri	8.67—
1911. aug. tengeri	—
1912. szept. tengeri	—

Ingatlanok forgalma.

Sándor András és neje Végh Mária vesznek a debreceni 2275. sztkjvben foglalt 318. négyszögöl majorsági földet Márk Endrétől 3000 kor.

Dr. Lencz Géza és neje Boruzs Ilona vesznek a debreceni 1763. sztkjvben foglalt Bundi-utca 15. számú házat Klein Jenő és nejétől 32500 kor.

Harsányi Dániel és neje Borsi Sára vesznek a debreceni 9270. sztkjvben foglalt 431. négyszögöl ujosztású földet Borai Páltól 4310 kor.

Matisz Mihály és neje vesznek a debreceni 6475. sztkjvben foglalt 300 négyszögöl Vargakerti szőlőt Nagy András és nejétől 6000 kor.

Balaton Mihályné Dombi Julianna vesznek a debreceni 6945. sztkjvben foglalt 972 négyszögöl Köntös-kerti szőlőt Homoki Imre és nejétől 7000 kor.

Czeplédi András veszi a debreceni 5451. sztkjvben foglalt Vörösmarty-utca 14. számú házból ifj. Weichinger Károlyt illető fele részt 8000 kor.

Boruzs József és neje Takács Etelka vesznek a debreceni 6002. sztkjvben foglalt 272 négyszögöl tégláskerti szőlőt Gyarmati Sándor és nejétől 1000 kor.

Özv. Nagy Józsefné Szabó Mária veszi a debreceni 2096. sztkjvben foglalt Garat-utca 21. sz. házat Kocsán Andrásról 12000 koronáért.

Özv. Nagy Jánosné Koncz Eszter vesznek a debreceni 200 sztkjvben foglalt 300 négyszögöl tőcőkerti szőlőt Bana Mihályné Kiss Juliannától 7000 kor.

Ifj. Bagdi Károly és neje Kovács Zsuzsanna vesznek a debreceni 8397. sztkjvben foglalt 300 négyszögöl tőcőkerti szőlőt Lukács Pál és neje Tóth Juliannától 8000 koronáért.

Antal Mihály és neje Balogh Róza vesznek a pusztai paci 12. sztkjvben foglalt ingatlan kaszáló földet Fehér István és neje Mérei Rózától 3000 kor.

Dávidházy Kálmán könyvkötészete és dobozgyár részvénytársaság vesz a debreceni 4178. sztkjvben foglalt Fűvészkerti-utca 9. számú házat Forrai Ernőtől 85000 koronáért.

Özv. Galgóczi Istvánné Szuhanýi Ilona vesz a debreceni 2227. sztkjvben foglalt Csokonai-utca 16. sz. házat Schneider Leopold és neje Rul Máriától 26000 kor.

Dénes Miklós és társai vesznek a debreceni 498. sztkjvben foglalt Árpád-tér 13. sz. házat Kovács Lajostól 16800 kor.

Kupfer Jenő és neje Kaufmann Róza vesznek a debreceni 6335. sztkjvben foglalt Zsák utca 14. sz. házat Fohn Ede és nejétől 7000 koronáért.

Greskó György és neje veszik a debreceni 6099. sz. házat Fekete Antal és neje Siteri Lidiától 19000 kor.

NYILTTÉR.

A csocsmóknál előforduló angolkór általában a táplálkozás nem terhes, hanem a nagy elmarad a karok és végtagok fejlődése arányban a nagy fejjel. A „Kufeké”-vel és tehéntejjel való táplálkozás-al a bajnak elejét lehet venni, miután a „Kufeké” a csontképződést és az izomhus fejlődését nagyban befolyásolja.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irtta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvel József.**

— Majd hozok kegyelmednek egy hájköntöst — folytatta — ha mulattatja kegyelmedet, elmondhatom, hogy a püspök ur szokta használni, amikor itt van.

Jura mosolygott, de nem felelt.

— Van a szekrénykén egy üveg pálinka — mondta Hans, a kis szekrénykén álló velencei üvegre mutatva — a cigarettát az ezüst kazettában találja kegyelmed. Ha valamit még óhajtana, a csengő Albrecht inas szobájába szól. Jó éjt kívánok kegyelmednek.

Jura egyetlen szóval megköszönte és amikor az ember kiment, lehányta magáról a rongyait és félredobta.

Az álomszerű érzése minden pillanatban erősödött. Az újjával megérintette a finom butorokat: az ágyat, az ezüstöt. Mindig erős dohányos volt, tehát sietett a cigarettát előkeresni és holdogan szitta a kis egyiptomi drágaságot.

Azonban a megjelenése fölött percre percre jobban erősödött a szégyenkezése. Megrugta a piszkos rongyokat a földön, — mintha azok miatt érezné a degradáltságát. A víz azonban felüdütt és ő boldogan szemlélődött, szinte remegve, hogy felébred ebből a gyönyörű álomból és minden el fog tűnni. Befeküdt az óriási ágyba és hamarosan elnyomta az álom.

Mi történik veled? Kinek a hangja hívta el a bányából?

Nem-e egy gyönyörű, álomképszerű leány hangja volt az? Mért hívta őt, a rongyos, kitzasztott munkást a csodák királynője? Akire hercegek néztek vágyakozó szemekkel. Mindez az igazságért történt, mert — gondolta — ő Fülöp gróf fia és neki jussa van mindenhez ami szép és jó. De azért a kételyei nem oszlottak el. Azt hitte, mindez csak álom és ha jön a reggel, mindez szerte foszlik.

Álmában megint a pavnai rettenetes napokat élte, az égő kastélyban járt, aztán viszályment a bányába, amely szinte sikolyt utána.

Ez az utóbbi volt a legrémesebb a hallucinációk között.

Napos reggelre ébredt. Az ég csodálatos kék volt, a házak tiszta fehérek, mintha a legfinomabb márványból épültek volna.

Nyolc órakor egy üres teát és gyümölcsöt reggelizett. Ennek örült, de mikor hallotta, hogy Ulusia a kertben várja, ahol Wagner tábornok is jelen lesz, megrettent kissé. A reggeli fény nem volt barátságos az ő rongyaival szemben és éjjel is restelte a dolgot, de bocsánatot kért értük Ulusiától. Ezt a nehézséget azonban már elsímitották.

— Azonnal itt lesz a szabó kegyelmednél, addig elkészitem a fürdőt — mondta az inas.

— Nagyon jó lesz — mondta Jura és rózsaszínű hálóköntösében az ablakhoz állt. Gyönyörű látványt nyújtott a tavaszi vagy inkább nyáreleji Bécs. A templomok harangjait kongatták és tele volt muzsikával a hangjuktól az egész város.

De főleg azt látta, hogy Ulusia lovaglóruhában a tornácra áll az öreg tábornokkal. Az öreg tábornok pedig az az ember, aki őt meg fogja védeni az ellenségeitől.

XXIII. FEJEZET.

Az egyház harcosa.

Henrik püspök pontban negyed négykor érkezett meg Bécsbe és egyenesen Wagner tábornokhoz hajtatott a hadügyminisztériumba.

A jó öreg ur még nem volt soha életében ilyen szellemi és testi kétségbeesésben és soha ilyen kevés gondot nem fordított arra, hogy a baját titkolja.

A tábornokhoz azonnal bevezették és szinte ömlött belőle a szó.

— Hallottad, mi történt az Erlach-palotában?

— Hallottan.

— Szép dolog, mi?

— Az.

— De főleg szép rendőri dolog.

— No, no!

— Sürgönyöztem szerte szét mindenki- nek, aki az ügyben érdekelt. Rudolf gróf Rabkában van, de délután már ide érkezik. A külügyminiszter tudja mi történt. A császárnak is hallani kell róla. Ezek a bányák bizonyos értelemben nemzeti tulajdon. A hűgöm csak letéteményes, amint azt a bíróság ki is fogja mondani. Látod kedves barátom, ha ez az ember, elég másikat rá tud bírni arra, hogy mellette valljanak, a mi bajunknak sohse szakad vége.

(Folyt. köv.)

Ujra megnyilt a Rózsa-féle

női felöltő és kalap áruház
Kistemplombazár
csupa új árukkal.

Donogán és Somossy
DEBRECEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi újdonságok
Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia vелеzek,
:: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközön ég becses tudomására hozni, **Kazinczy-utca 2. szám** alatt egy a mai kor igényeit kielégítő

nőruha varrodát nyitottam,

hol a elegeánsabb és legdivatosabb angol köztűs-eket juttatás mellett postai készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Kérem a m. tisztelt hölgyközön-ég b. megr. n. delését s bizalmát. A házasos tisztelettel

Szilágyi Gyula
női szabó, Kazinczy-utca 2.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cím táblát és mindennemű vésést olcsón készit

Első Debreczeni Vésnöki Műterem

Batthyány-u. 22. sz

Bársony,

selyem, csipke, keztü, harisnya leg-
szobb, legdivatosabb, legolcsóbb

a Budapesti csipke áruház

fióküzletében, Sas-u. 4.

Kizárólag alkalmi vetelek.
Napon'a érkeznek újdonságok. Pontos, szolid kiszolgálás

Uj urdivat szabó szalon
Sugar Samu

József kir. horczeg-utca 23.

A legujabb divat szövetekből. — Mérték utáni megrendelések izlésesen és olcsón készittetnek.

Naponta
friss sütemény és házikenyér,
friss tej és vaj kapható
Marx János sütődjében
Csapó-utca 18. — Telefon 866.

Jókarban lévő, használt

álló íróasztalok,

továbbá **üveg válaszfalak tölgyfa foglalatban** jutányos áron eladók.

Értekezhetni az **Alföldi tek pénz-tárnál.**

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

üveg készletek.
Étkez- és mosó szervizek a legújabb formákban és minőségben.
Különb. műanyagok, az óri. és tall óri. üvegkészlet nagy mennyi-
ságon rakétákon vannak.

Journal készletek

porcellánból, majolikából. — Kávás-
és teás készletek. — Alpakka és
ezüstöt evőszközök.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.

Tulajdonos **MÁRTONFALVY EMILNÉ**

már megnyilt **Piacz-utca 58. szám alatt.**

(Iparbank épületében.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyeget csatolni.

Levelezés.

Csinos fiatal uriaszonynak ismeretségét keresi előkelő uriember. Csak önzetlen, anyagi gondoktól ment, igazi uriaszonynak választát kérem. Leveleket „Figyelmes barát” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

Flatal csinos lánykával szeretne megismerkedni előkelő gazdag földbirtokos 40 éves agglégény, kit megtetszés esetén nőül veszek irjanak „Földbirtokos” jelígre Post-resttant Főposta.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is Értekezhetni Yongworth, Batthyányi u. 6 Virág-üzletben.

Keresek azonnali belépésre egy szakácsné jó fizetéssel Piacz-utca 42. szám, hátul az emeleten jobbra.

Megbízható embert keresünk Hajdusoboszlóról. Cím a kiadóban.

Irodal gyakorlattal bíró gépirónó irodai alkalmazást keres. Zöldfa-u. 10. szám.

14-15 éves fiúk sok pénzt kereshetnek megbízásunk folytán. Cím a kiadóban.

Jó írásu fiatal ember cimírásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cím 339. számú telefon.

Több évi gyakorlattal levelezésben és könyvelésben jártas uri leány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Adás-vétel.

Valódi ementhali, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemege-sajtók, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Fűszer és csemege üzlet a város legforgalmasabb helyén más vállalat miatt kedvező feltételek mellett eladó. Biztos megéhe-tést nyújtó üzlet. Cím a kiadóban.

Stránszekér, használt, jó karban, Csapó-u. 75. szám alatt eladó.

Eladó 6 darab ebédlőbe való szék. Cím a kiadóban.

Műhelybe való nappényegő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Borecet házilag készült kapható Cím. a kiadóban.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt Piac-utca 42. I. emelet, hátul az udvarban.

Különféle.

Ha jól akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piacz-utca 85. az (Uj-utczában.)

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piacz-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Hová menjünk? A Farkas-féle uj orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Kosárfonoda, gyermekkocsi raktár Kossuth-utca 25. Javításokat készítünk.

Feltűnő olcsó árak mellett lehet most beszerezni az őszi idényre szükséges férfi, női és gyermek cipőket

Fischer Menyhért

saját készítményű cipő áruházában, Piacz-utca 9. sz. alatt (Frank Rezső mellett.)

Hölgyeim!

Felhívom b. figyelmüket, hogy az összes rőfös árukban, a melyeket többit raktáron nem tartok, most az alkalom, hogy ezekben szükségletüket gyári árban beszerezhessék. — Az olcsóság bizonyítékául szolgáljon az itt felsorolt néhány czikk.

Csikos flanellek	18 kr.-tól
1-a Szintartó zsinór barchetek	37 „
120 cm. széles costum kelmék	43 „
120 „ angol „ „	76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben	138 „
140 cm. valódi angol costum kelmék 128 „	„

És még sok más czikk, nagyon olcsó árban. Nem parit árak! Szép, új divatos dolgok. — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.

Menyasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, díszárak és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN divataruháza
Piacz-u. 85. Royal kávéházzal szemben.

Tiszta agyagból készült szép és jó cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.
Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, új gyászkoszikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szegek nélkül végzünk. Temetőseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. Elvünk a tisztességes verseny. Csakis személyes meghívásra jelentkezők temetőseket felvételre végezt.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Ertesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piacz-utca 44. sz. Dr. Ujjalussy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mi denféle styli asztalos és kárpitos batorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butor-kereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy Hatvan-utca 16. szám (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Wéisz József

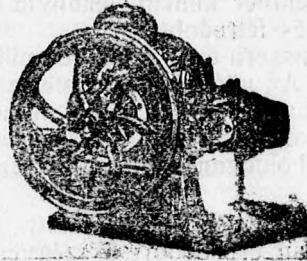
angol női szabó.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgöny-czim: Szabóék

Telefon

76-48

132-50

Csak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.

benzin motorok. Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a czimre ügyelni.

Szépség,

szépség a jó izlés követelménye.

Matild crém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Méregmentes szépség-szerek hatásuk meglepő, levesznek minden szepítőt, májfoltot stb. a bőrt finommá, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ. Árárt minden kibúvó nélkül visszaadom.

Készítők: K.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Főrtár: Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna és Jóna drogueriarában.